

Повна назва: Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків

Статус: Нормативна

Мета: надати майбутнім фахівцям з економіки підприємства знань і навичок стосовно обґрунтування господарських рішень з різним ступенем невизначеності та ризику.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни

Тематичний план дисципліни «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків» складається з двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремих самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;

2) практичні заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних завдань з обґрунтування господарських рішень та визначення рівня економічного ризику та їх обговорення в аудиторії;

3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин				Самостійна робота студента
			Аудиторні				
			лекційні	семінарські	практичні	лабораторні	
ЗМІСЛОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОБҐРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ							
1	Тема 1. Сутнісна характеристика господарських рішень	8	2		1		5
2	Тема 2. Технологія прийняття рішень господарської діяльності	8	2		1		5

3	Тема 3. Методичні основи підготовки господарських рішень	9	2		2		5
4	Тема 4. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання їх ефективності	11	4		2		5
5	Тема 5. Прогнозування та аналіз господарських рішень	9	2		2		5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ							
6	Тема 6. Невизначеність як першопричина ризику підприємницької діяльності	10	4		1		5
7	Тема 7. Критерії прийняття рішень в умовах невизначеності	8	2		1		5
8	Тема 8. Теорія корисності та її застосування у процесах прийняття рішень	11	4		2		5
9	Тема 9. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень	9	2		2		5
10	Тема 10. Критерії прийняття господарських рішень за умов ризику	9	2		2		5
11	Тема 11. Прийняття рішень у конфліктних ситуаціях	11	4		2		5
12	Тема 12. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень	9	2		2		5
13	Тема 13. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків	9	2		2		5
14	Тема 14. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків	11	4		2		5
15	Тема 15. Основи ризик-менеджменту	9	2		2		5
16	Тема 16. Напрями і методи регулювання	9	2		2		5

	та зниження ступеня ризику						
	Всього	150	42		28		80

Знання та навички: студенти повинні

знати:

- основні поняття й категорії обґрунтування господарських рішень та оцінки підприємницьких ризиків;
- сучасні методи й моделі розроблення, обґрунтування та прийняття господарських рішень;
- основні принципи й підходи до обґрунтування господарських рішень в умовах невизначеності та ризику;
- методичні основи кількісного та якісного аналізу підприємницьких ризиків;
- теоретичні аспекти ризик-менеджменту та напрями регулювання підприємницьких ризиків.

вміти:

- визначати оптимальні форми подання та реалізації господарських рішень;
- розробляти й обґрунтовувати господарські рішення на основі комплексу методів і моделей, системи показників економічного обґрунтування рішень;
- обґрунтовувати вибір оптимального господарського рішення в умовах невизначеності та ризику;
- аналізувати ефективність інвестиційних і фінансових рішень;
- здійснювати ідентифікацію, аналіз та оцінювання ризику, використовуючи комп'ютерну техніку та програмно-математичні комплекси;
- визначати напрями та методи регулювання господарських ризиків на підприємстві.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ЄКТС)

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: тести, розв'язання задач біля дошки та самостійно, доповідь на практичному занятті, виконання індивідуальних

завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на практичних заняттях; іспит.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. **Підсумковий контроль** з дисципліни «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту у 10 триместрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Змістовий модуль 1			
Опитування на практичних заняттях	1	4	4
Розв'язання задач біля дошки	2	1	2
Розв'язання задач самостійно	1	4	4
Доповідь на практичному занятті	5	1	5
Модульна контрольна робота	10	1	10
Загальна кількість балів			25
Змістовий модуль 2			
Опитування на практичних заняттях	1	5	5
Розв'язання задач біля дошки	2	1	2
Розв'язання задач самостійно	1	8	8
Модульна контрольна робота	10	1	10
Творчо-пошукова робота	10	1	10
Іспит			40
Всього за триместр			100

Викладач: Кузьменко Олександр Борисович, доктор економічних наук професор, завідувач кафедри економіки підприємства ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 23 роки. Кількість виданих наукових праць – більше 65. В 2012 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук зі спеціальності 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Тема дисертації: «Ресурсоощадна діяльність аграрних підприємств в умовах інтенсифікації використання земельних ресурсів»

Сфера наукових інтересів – ресурсоощадна діяльність аграрних підприємств, регіональна економіка.